

deras verkningars af naturlagar bestämda, oföränderliga sammanhang.

NATURPOESI, naturpoesi', f. 3. Ett ännu utbildadt folks första poetiska försök att utsjunga sina känslor samt beprisa sin stams hjeltar och bragder. [- poësie.]

NATURPOET, -ür-ét, m. 3. Skald utan studier, som diktat af naturlig ingifvelse.

NATURPRODUKT, naturprodukt, m. 3. Se *Naturalster*.

NATURRELIGION, -ürrelijón, f. 3. Den kunskap om Gud, hvartill människan af blotta förnuftet, utan stöd af uppenbarelsen, kan komma.

NATURRIKE, n. 4. Hvarje af naturhistoriens trenne huvudafdelningar, nämligen: Djur-, Växt- och Stenriket.

NATURRÄTT, m. sing. Läran om människans medfödda rättigheter. Kallas äfv. Rättslära.

NATURSTRIDIG, a. 2. Se *Naturvidrig*. — *Naturstridighet*, f. 3. — *Naturstridigt*, adv.

NATURSYSTEM, -ürstyám, n. 3. Vetenskapligt system för en ordnad uppställning af naturkropparna.

NATURTILLSTÅND, n. 3. Det tillstånd, hvaruti man föreställer sig att människor leva tillsammans utan regering och kungjorda lagar.

NATURVETENSKAP, f. 3. Vetenskap om naturens kroppar, företeelser, lagar och krafter. *N-en* innefattar *Naturlära* och *Naturhistoria*.

NATURVIDRIG, a. 2. Stridande mot naturen. — *Naturvidrighet*, f. 3. — *Naturvidrigt*, adv.

NAUTIK, --i'k, f. 3. (från grek.) Allt hvad som hörer till sjöväsendet.

NAUTISK, a. 2. Till sjöväsendet hörande. *N. astronomi*, astronomen, tillämpad till sjöväsendet.

NAUMAKI, ---ki', f. 3. (från grek.) Ett slags kämpalek hos de fordnä Romarne, hvarvid ett sjöslag efterhärades.

NAVIGABEL, a. 2. (lat. *Navigabilis*) Segelbar.

NAVIGATION, ---tschón, f. 3. (lat. *Navigatio*) 1) Sjöfart, segelfart. — 2) Sjömannavetenskapen. — *Ss.* *N-slärare*, -sskola.

NAVIGATÖR, ---ör, m. 3. En, som är kunnig i navigationen.

NEAPELGULT, -áp'l-gúlt, n. sing. En vacker, guldlik målarfärg, bestående af blyhvitt, alun och antimoxid.

NEBULOSITET, ----ét, f. 3. Töcknighet.

NEBULÖS, a. 2. (lat. *Nebulosus*) Töckknig, dimmig.

NECESSÄR, nesässär, m. 3. (fr. *Nécessaire*) Skrin, låda, schatull, fodral, som innehåller åtskilliga små nödvändighets- eller bekvämlighetsartiklar.

NECKEN, se *Näcken*.

NECTAR, se *Nektar*.

NED, förkortadt af *Neder*, adv. Betecknar: 1) Rörelse uppifrån. *Stiga n. usför trappan*, *Taga n. en bok af, från hyllan*, *Gå n. till sjön*. *Lägga något n. under skåpet*, *Sitta n. Kom hit n. till oss*, *Upp och n.*, se *Ned*. — 2) Läge på en jämförelsevis låg plats, yta, ett lågt föremål. *Hatten ligger n. på marken*. — *Syn.* *Nere*, *Nedan*. — 3) (i fråga om orter) a) Från öfre landet åt det lägre eller åt hafskusten. *Från Falun n. till Gefle*. — b) Åt söder. *Resa n. till Skåne*. — *Int.* 1) Tillrop, då man befäller, anmanar någon att nedstiga, o. s. v. *N. af hästen!* — 2) Uppmaning att döda någon; äfv. utrop, innefattande hotelse om död och förderf.

N. med förddaren! — *Ned* ingår i sammanättning med verber och nomina, under följande betydelse: a) Rörelse uppifrån. För denna bem. upptagas här följande ord, såsom icke varande i behof af vidare förklaring: *Nedblåsa*, -bringa, -bära, -böja, -dansa, -digna, -dimpa, -doppa, -drypa, -dråsa, -dyka, -fladdra, -flyga, -flyta, -flytta, v. a. o. n., -forsa, -följa, -fösa, -gjuta, -gläda, -hagla, -hala, -halka, -haltta, -hasta, -hissa, -hjelpa, -hoppa, -hukasig, -hvirfla, -hvälsva, -hälla, -häfva, -hälla, -hämta, -hänga, v. n. o. a., -jaga, -kamma, -kasta, -klifva, -klättra, -krypa, -kröka, -länga, -leda, -lemna, -linka, -locka, -luta, v. a. o. n., marschera, -mota, -plocka, -raka, -ramla, -rasa, -resa, -rinna, -rulla, v. a. o. n., -rusa, -rycka, -räcka, v. a. o. n., -segla, -simma, -sitta, -skaffa, -skaka, -skeppa, -skicka, -skofla, -skotta, -skrapa, -skrida, -skrämma, -skuffa, -skynda, -skäda, -slunga, -slänga, -släpa, -släppa, -släta, -smyga, -sopa, -springa, -stappla, -stoppa, -sträcka, -strömma, -ställa, -störta, v. a. o. n., -svalla, -svinga sig, -sväfva, -svälja, -sända, -tillra, -titta, -trilla, -trippa, -tränga, v. a. o. n., -tumla, -tåga, -vackla, -valsä, -vandra, -vanka, -vika, -vinda, -vrida, -vråka, -välla, -vältra, -vända, -åka, -ösa. — b) Resa från en högre belägen landsort till en lägre eller till kusten; äfven resa söder ut. *Nedfara till ståtbygden, till kusten, till Skåne*. — c) Dödande, t. ex.: *Nedstöta någon med dolken*, *nedsabla fienden*. — d) Förminskning, aftagande, t. ex.: *Nedsälla priset*, *priset har nedgått*. — e) En yta besudlande med något förorenande ämne, t. ex.: *Nedsmeta*, *nedsmörja*, *nedbloda*.

NEDAN, adv. 1) Betecknar rörelse eller utsträckning till eller ifrån ett lägre ställe. *För-lätn remnade från ofvan till n.*, uppifrån ända ned. — 2) Se *Nedanöfre*, 2. *Till yttermera visso hafve vi här n. tecknat våra namn*. — 3) Nedtill. *Jfr. Ofvan*, 3.

NEDAN, n. 3. 1) Månens aftagande. *Månen är i n.* — 2) Den tid, under hvilken månen är i aftagande. *I n-et*.

NEDANDEL, m. 2. Se *Underdel*.

NEDANEFTER, adv. Se *Nedifrån*.

NEDANFÖR, prep. 1) Nedtill framför en höjd, en höjning, ett högre stående, beläget föremål. *N. bergel, backen, trappan, bordet*. — 2) På ett ställe, beläget framför ett föremål, som har en sluttande riktning, eller längre bort på en sluttande yta; äfv. längre bort åt söder. *N. flodmyningen*. *Ett litet stycke n. Vesuvi krater*. *Han bor två mil n. Skara*. — *Syn.* *Nedanom*, *Nedom*. — *Adv.* Se *Nedanöfre*.

NEDANFÖRE, adv. 1) Har samma betäckelser som *Nedanför*, med den skillnad, som betingas af ordets adverbiala natur. *Han står, ligger, sätter der n. Stället är n. beläget*. — 2) På ett ställe längre ned i skrift, bok, eller vid slutet deraf. *Vi skole n. vidare omtala detta förhållande*. *Här n. tecknade personer*. — Säges i allmänhet, och äfv. skrivfes *Nedanför*.

NEDANIFRÅN, prep. o. adv. Se *Nedifrån*.

NEDANIGENOM, adv. Se *Nedigenom*, adv.

NEDANNÄMD, a. 2. *Nedanöfre nämnd*, omtalad. *Brukas i rättegångs-, förvaltnings- och affärstil.*